

Tribuna

Sibiului

ORGAN AL COMITETULUI JUDEȚEAN SIBIU AL P.C.R. ȘI AL CONSILIULUI POPULAR JUDEȚEAN PROVIZORIU

ANUL I

Nr. 244

Simbătă

30 NOIEMBRIE

1968

4 PAGINI

30 BANI

Expunerea tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU la ședința jubiliară a Marii Adunări Naționale consacrată sărbătoririi semicentenarului Unirii Transilvaniei cu România

Deputații marelui sfat al țării s-au întrunit vineri dimineața la Palatul Republicii Socialiste România în cadrul actualii sesiuni a Marii Adunări Naționale, într-o ședință jubiliară consacrată sărbătoririi semicentenarului Unirii Transilvaniei cu România.

Prin reprezentanții săi, țara întreagă cinstește pe toți aceia care au înscris o pagină de aur în istoria României, înfrățind statul național unitar român. Ședința jubiliară a Marii Adunări Naționale are loc sub semnul înaltei prețurii pe care conducerea partidului și statului o acordă tradițiilor patriotice și revoluționare ale poporului, al dragostei și respectului față de moștenirea progresistă a înaintașilor.

În sala Palatului domnește o atmosferă sărbătorească. Fundalul marii scene este dominat de stema Republicii Socialiste România, înscrisă de datele festive 1918—1968 — 50 de ani de la Unirea Transilvaniei cu România, de drapele tricolore și roșii.

Sînt prezenți la jubiliara înaltă, alături de reprezentanții aleși ai națiunii, numeroși invitați: membri ai C.C. al P.C.R. și ai guvernului, membri ai Consiliului Național Român Central și delegați la Adunarea Națională de la Alba Iulia, din 1 decembrie 1918, veterani ai mișcării muncitorești, reprezentanți ai tuturor județelor țării. Participă conducători ai instituțiilor centrale și organizațiilor obștești, reprezentanți ai vieții științifice și culturale, generali și ofițeri superiori, șefi ai cultelor, oameni ai muncii din întreprinderile și instituțiile bucureștene.

În sală se află șefi ai misiunilor diplomatice acreditate la București, atașai militari, ziaristi români și corespondenți ai presei străine.

Ora 10. — Întreaga asistență împlinește cu puternice aplauze sosirea conducătorilor partidului și statului.

În tribunele oficiale iau loc tovarășii: Nicolae Ceaușescu, Ion Gheorghe Maurer, Gheorghe Apostol, Emil Bodnăraș, Chivu Stoica, Paul Niculescu-Mizil, Virgil Trofin, Ilie Verdet, Maxim Berghianu, Florian Dănilache, Constantin Drăgan, Janos Fazekas, Leonte Răutu, Vasile Vilcu, Iosif Banc, Petre Blajovici, Emil Dragănescu, Mihai Gere, Petre Lupu, Manea Mănescu, Dumitru Popa, Dumitru Popescu, Gheorghe Stoica, Mihai Dalea, Vasile Patilinte.

Au luat loc, de asemenea, tovarășii Constantin Crăciun, Ștefan Peterfi, vicepreședinți ai Consiliului de Stat, Constantin Stănescu, secretar, și membri ai Consiliului de Stat.

Deschizînd ședința jubiliară, tovarășii Ștefan Voitec, președintele Marii Adunări Naționale, a spus:

Exprimăm cu acest prilej omagii profunde și prinsoasă recunoștință noastră tuturor aceluia care prin luptă și jertfă lor au pregătît Unirea, tuturor aceluia care prin hotărîrea lor unanimă, expresia voinței întregului popor, au înfrățit la Alba Iulia la 1 decembrie 1918, actul istoric care stă la baza înființării statului național unitar român.

În numele Marii Adunări Naționale, tovarășul Ștefan Voitec a transmis un calduros salut membrilor Consiliului Național Român Central și celorlalți delegați la Adunarea Națională de la Alba Iulia din 1 decembrie 1918, veterani ai mișcării muncitorești, reprezentanți ai tuturor județelor țării și celorlalți invitați prezenți la ședință.

Primit cu puternice aplauze a luat cuvîntul tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Comitetului Central al Partidului Comunist Român, președintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România.

În repetate rânduri, deputații Marii Adunări Naționale și invitații la ședința jubiliară au subliniat expunerea cu vii și însuflețite aplauze. La sfîrșit, minute în sir, participanții au ovacionat îndelung pentru patria noastră,

(Continuare în pag. a II-a)

STIMAȚI TOVARĂȘI DEPUTAȚI,

Ședința solemnă a Marii Adunări Naționale este consacrată aniversării semicentenarului Unirii Transilvaniei cu România — eveniment istoric de importanță crucială în viața poporului nostru, care a dus la realizarea statului național unitar român și a deschis calea dezvoltării unitare a națiunii noastre (Aplauze). Permiteți-mi, stimați tovarăși, să adresez, cu prilejul acestei mari sărbători naționale, în numele forumului suprem al țării — Marea Adunare Națională —, în numele Comitetului Central al Partidului Comunist Român și al guvernului, tuturor oamenilor muncii din țara noastră — muncitorii, țărani, intelectuali, bărbăți și femei, tineri și vîrstnici, români, maghiari, germani și de alte naționalități — cele mai calduroase felicitări. (Aplauze puternice).

Încununare a aspirațiilor de veacuri ale poporului nostru pentru eliberare națională, rezultat al luptei duse de cele mai înalte forțe social-politice ale vremii — în cadrul cărora rolul hotărîtor l-au avut masele populare — unirea din 1918 a reprezentat o adevărată piatră de hotăr în dezvoltarea României moderne.

Unirea Transilvaniei cu țara a deschis calea spre dezvoltarea națiunii, a creat cadrul propice pentru o mai accentuată evoluție a economiei, științei și culturii, pentru intensificarea mișcării revoluționare a clasei muncitoare, a activității tuturor forțelor progresiste ale societății.

Condițiile pentru înfrîngerea impetuoză a națiunii noastre, pentru descătușarea energiilor creatoare ale întregului popor și înfrățirea năzuințelor de progres ale maselor s-au realizat însă abia după eliberarea patriei de sub jugul fascist, în epoca glorioasă a edificării orînduirii noi, socialiste, cînd clasa muncitoare în alianță cu țărănimea muncitoare a cucerit puterea în stat, cînd a fost desființată exploatarea omului de către om și lichidată clasa exploatarea, iar poporul a devenit stăpîn deplin al destinului său. (Aplauze).

Socialismul a realizat idealurile de libertate socială și națională pentru care au luptat înaintașii cei mai luminați, a înfrățit pentru prima oară unitatea social-politică a poporului. Națiunea noastră socialistă, liberă și independentă, aniversază semicentenarul Unirii Transilvaniei cu România în condițiile în care întregul nostru popor își consacră, cu avînt nestăvîlit, forțele înfrățirii marelui program elaborat de Congresul al IX-lea pentru desăvîrșirea construcției socialiste, pentru ridicarea patriei pe noi culmi de civilizație și progres. (Aplauze puternice).

STIMAȚI TOVARĂȘI,

Înfrățirea unirii este rezultatul dezvoltării istorice obiective a țării românești, al luptei maselor largi a întregului nostru popor. Istoria poporului român este străbătută, ca un fir roșu, de lupta împotriva cîmpului de luptă, pentru eliberarea națională și socială. Condițiile în care s-a dus existența și s-a dezvoltat poporul nostru în această parte a lumii au fost deosebit de vitrege. El a trebuit să reziste de-a lungul secolelor în fața a nenumărate furtuni, să țină piept popoarelor migratoare, să înfrunte atacurile marilor imperii vecine care rîveau la bogățiile sale și urmăreau să-l înghețeze. Dar, în pofida împrejurărilor neînchipuit de grele în care a trăit, a tuturor vicisitudinilor istoriei, poporul român a rămas neclintit, păstrîndu-și ființa națională, mîncînd cu dirigență pentru dezvoltarea sa economică, socială, culturală, pentru progres și civilizație. (Vii aplauze).

Este știut că în condițiile orînduirii feudale — a cărei caracteristică era înfrîngerea statală — și pe teritoriul țării noastre s-au constituit nuclee administrative-politice diferite: Țara Românească, Moldova, Transilvania. Cu toate acestea, datorită omogenității structurii economice, sociale și culturale a întregului teritoriu locuit de români, limbii unitare, precum și puternicei conștiințe a originii comune a locuitorilor, între cele trei state s-au dezvoltat permanent contacte și legături multilaterale intense. Necontenit au avut loc schimburi de bunuri materiale, o puternică circulație de idei, de opere de cultură și artă și, mai

presus de orice, s-a încheiat conștiința necesității luptei unite împotriva cîmpului de luptă, a dușmanilor comuni. Este cunoscută eroica rezistență opusă de poporul nostru sub steagul unor mari domnitori și conducători de oști, ca Mircea cel Bătrîn, Ștefan cel Mare, Iancu de Hunedoara, Vlad Tepeș și alții, împotriva dominației otomane, pentru apărarea gliei strămoșești, rezistență care a împus respect dușmanilor și prețuire prietenilor.

Un eveniment memorabil în istoria poporului nostru este unirea vremelnică a Țării Românești, Moldovei și Transilvaniei într-un stat feudal centralizat, sub conducerea marelui voievod Mihai Viteazul. Unirea de la Alba Iulia din 1800 s-a înscris pentru totdeauna, cu litere de aur, în hronica țării, acest act devenind un simbol strălucit, însușitor pentru toate generațiile care au aspirat spre constituirea statului unic național. (Aplauze puternice).

Lupta maselor populare împotriva asupririi și împingerii pentru libertate socială și națională s-a desăvîrșit de-a lungul secolelor în toate țările române. Istoria mișcărilor sociale din Transilvania înscrisă, astfel, la loc de frunte marile lupte țărănești de la Bobolna, puternicele răscoale conduse de Gheorghe Doja, de Horia, Cloșca și Crișan și atîtea alte acțiuni eroice care au zguduit orînduirea feudală, care au ținut vie flacăra spiritului de luptă în conștiința maselor largi populare. Alături de români, în aceste bătălii sociale s-au ridicat și oameni ai muncii aparținînd naționalităților conlocuitoare, și populațiile așezate în decursul veacurilor pe meleagurile acestei țări și care au trăit, muncit și luptat în unitate și frăție cu poporul român. Viața a demonstrat fără putință de tăgădă că românii, maghiarii, germanii și celelalte naționalități conlocuitoare au putut face față greutăților timpurilor, au putut învinge în lupta împotriva exploatare și asupririlor, au putut pași pe drumul progresului, numai muncind și luptînd alături, înfrățîți. (Aplauze puternice).

Istoria frămîntată de bătălii neamurice împotriva cîmpului de luptă, războaiele de apărare împotriva atacurilor puterilor asupritoare străine, duse pe teritoriul patriei, s-au soldat cu distrugerea a nenumărate valori materiale și spirituale, au frînat pentru multă vreme dezvoltarea forțelor de producție, progresul societății noastre, determinînd rîmînerea în urmă a statelor românești față de țările din centrul și apusul continentului. Acolo procesul de dezvoltare a națiunilor, de încheiere a statelor naționale s-a înființat cu mult înainte, societatea a putut avansa mai lute, orînduirea feudală s-a destrămat mai rapid, deschizînd drumul relațiilor de producție capitaliste, progresului economic și cultural. În timp ce o mare parte a avuției poporului nostru încă pea pe mîinile exploatare și asupririlor străine, țara era secătuită, zbătîndu-se în lipsuri și sărăcie, statele occidentale, pornite pe drumul capitalismului, își cădeau puternice la casuri de cultură și știință, mergeau holărite pe drumul civilizației. Istoria României a confirmat cu putere concluzia științifică marxist-leninistă, că dominația străină, stîrbirea sau pierderea suveranității și independenței, afectează grav dezvoltarea popoarelor, evoluția societății omenestii, aducînd imense prejudicii intereselor vitale ale maselor. Totodată, ea pune în evidență adevărul fundamental că jugul asupririi străine poate frîna pentru un timp, poate întîrzi evoluția unui popor, dar nu-l poate împiedica să-și realizeze aspirațiile de libertate, unitate și progres, nu poate anihila acțiunea legilor inextorabile ale dezvoltării sociale — dacă acest popor este holărit să trăiască liber. (Aplauze puternice, îndelung repetate).

Eliberarea națională a poporului român, înfrățirea unității sale statale s-au impus, în special, începînd din secolul trecut, ca o problemă la ordinea zilei, ca o necesitate imperioasă ridicată de însăși dezvoltarea societății, ca o condiție indispensabilă de care depindea înfrîngerea poporului român, pe orbita progresului, alături de țările avansate ale Europei.

Aspirațiile poporului român spre unire au fost exprimate ca deosebită pregnanță în cursul revoluției de la

1848, care a izbucnit aproape simultan în cele trei țări române, fiind însușite de aceleași idealuri și revendicări. Înscris pe steagul ei lozincă înfrățirii feudalismului, a făuririi unității naționale și a cuceririi independenței, revoluția de la 1848 a dezvoltat și mai puternic conștiința de sine a poporului român, hotărîrea locuitorilor țărilor române de a realiza unitatea națională în cadrul formierilor aceluiași stat. Marele patriot Nicolae Bălcescu sublinia că „odăla înfrățită această revoluție, ne mai rămîneau de făcut alte două revoluții: o revoluție pentru unitatea națională, și mai tirziu, pentru independența națională, ca în felul acesta națiunea să reintre în posesia deplină a drepturilor sale naturale”.

Primul și hotărîtorul pas spre unificare statală l-a constituit unirea Moldovei cu Țara Românească, în ianuarie 1859. Victorie remarcabilă a maselor de țărani, meșteșugari, lucrători și țigoveni, a cărturarilor progresiști și patrioți, Unirea Principatelor a reprezentat actul care a pus bazele statului național român modern. Ea a avut un puternic ecou și în Transilvania, întărind conștiința unității naționale a maselor populare din această provincie, stimulînd lupta lor pentru unire cu țara. Unirea Principatelor, precum și reformele cu caracter burgeois-democratic care i-au urmat, au creat condiții pentru accelerarea dezvoltării țării pe drumul capitalismului. Etapa nouă în care intrase societatea românească, nevoile de largire a pieței și de extindere a relațiilor de producție capitaliste impuneau și mai stringent Unirea Transilvaniei cu România și cucerirea independenței de stat a întregului popor român.

Idealul independenței a fost realizat în cursul războiului din 1877 prin lupta eroică dusă de armata noastră, împreună cu oștile ruși și patrioții bulgari. Participarea a numeroși voluntari transilvăneni, înrolați sub drapelul românesc, la război pentru cucerirea independenței, a constituit o pagină impresionantă de solidaritate națională în realizarea uneia din cele mai de seamă năzuințe ale întregului nostru popor.

Dezvoltarea conștiinței naționale a căpătat un nou și puternic impuls după apariția pe scena socială a țării noastre a proletariatului, o dată cu încheierea și afirmarea în viața politică a mișcării muncitorești, socialiste. Încă din ultimele decenii ale secolului al XIX-lea, clasa muncitoare din România se manifestă tot mai pregnant drept forță socială capabilă să preia în mîinile sale steagul marilor idealuri ale celor ce muncesc, ale luptei pentru eliberare socială și națională, pentru formarea și consolidarea națiunii române, pentru înfrățirea societății fără de exploatare (Aplauze puternice).

Miscarea muncitorească, militanții socialiști din țara noastră au pornit în această luptă însușite de principii marxiste al dreptului popoarelor la autodeterminare, la constituirea lor în state naționale de sine-stătătoare.

La sfîrșitul secolului trecut și începutul secolului nostru, cu toate progresele obținute în înaintarea pe calea capitalismului, România continua să fie o țară slab dezvoltată din punct de vedere economic, cu o industrie restrînsă, cu o economie avînd un pronunțat caracter agrar. Această situație era determinată de menținerea unor puternice rămășițe feudale, precum și de politica monarhiei și claselor dominante care aserveau bogățiile țării monopolurilor străine, marilor puteri imperiale. La rîndul ei, Transilvania, aflată sub dominația imperiului habsburgic, nu-și putea valorifica întregul potențial economic, se dezvoltă unilateral, ca bază de materii prime pentru industria provinciilor centrale ale imperiului. Se poate spune deci că la începutul secolului al XX-lea România se afla în etapa inițială a dezvoltării sale industriale, în prima fază a capitalismului. Analiza obiectivă, științifică a nivelului de dezvoltare a forțelor de producție și a caracterului relațiilor de producție înfrîmă categoric opinia potrivit căreia în acea perioadă România s-ar fi aflat în stadiul capitalismu-

lui monopolist, ar fi fost un stat imperialist. România era ea însăși un hinterland al marilor puteri imperiale, sursă de materii prime și piață de desfacere pentru monopolurile străine. La acestea se adăuga faptul că procesul de formare a statului național român nu era încă încheiat, că o însemnată parte a teritoriului țării se găsea sub stăpînire străină. Referindu-se la situația țării noastre și a altor țări est-europene în 1913, Lenin sublinia că sarcina istorică ce sta în fața popoarelor din această zonă era crearea statelor naționale unitare. „În toată Europa răsăriteană (Austria și Balcanii) — spunea Lenin — și în Asia, adică în țările vecine cu Rusia, transformarea burgeois-democratică a statelor — care pretindînd în lume a dus, într-o măsură mai mare sau mai mică, la crearea de state naționale independente sau de state formate din naționalități cît mai apropiate și înrudite între ele — nu a luat încă sfîrșit sau se află abia la început”.

Realizarea statului național unitar devenise, în preajma primului război mondial, o cerință imediată, o condiție primordială a mersului înainte al țării noastre pe plan economic și social. Izbucnirea războiului mondial în 1914 a constituit un moment de răscruce în dezvoltarea socială și politică a statelor europene, un eveniment care a zguduit puternic rîndurile vechi, ascuțind la maximum contradicțiile sociale și naționale de pe continent, determinînd un puternic val al luptei popoarelor pentru eliberare socială și națională. După cum se știe, primul război mondial a avut un caracter imperialist, fiind rezultatul luptei marilor puteri pentru reimpărțirea lumii, a imperiilor coloniale, a sferelor de influență, pentru cucerirea de noi teritorii și acaparea de surse de materii prime și piețe de desfacere. Declansarea războiului a provocat o vie reacție de protest și împotrivire în rîndul maselor muncitoare din toate țările, care știau că această conflagrație mondială le va aduce uriașe suferințe și vărsări de sînge, că ea va fi suportată pînă la urmă de cei ce muncesc. La aceste mișcări a luat parte activă și muncitorimea, mai puternică socialistă din țara noastră. Prin puterice demonstrații și acțiuni greviste masele populare și-au exprimat opoziția față de intrarea României în război.

După cum se știe, timp de doi ani țara noastră a rămas în afara războiului, adoptînd o politică de neutralitate. Desăvîrșirea evenimentelor, precum și presiunile exercitate asupra sa de marile puteri europene au determinat România să intre în anul 1916 în vîltoarea războiului de

¹ V. I. Lenin, Opere complete, vol. 23, Editura Politică, 1964 pag. 333.

(Continuare în pag. a II-a)

Primirea de către tovarășul Nicolae Ceaușescu a mareșalului I. I. Iakubovski și a șefilor delegațiilor armatelor statelor participante la Tratatul de la Varșovia

Tovarășul Nicolae Ceaușescu, împreună cu tovarășii Ion Gheorghe Maurer, Emil Bodnăraș și Vasile Patilinte, a primit vineri, 29 noiembrie a.c., pe mareșalul I. I. Iakubovski, comandantul suprem al Forțelor Armate Unite, general de armată S. M. Stemenko, șeful de Stat Major al Forțelor Armate Unite, și șefii delegațiilor armatelor statelor participante la Tratatul de la Varșovia,

care au luat parte la recenta consfătuire de la București.

La primire au participat tovarășii general-colonel Ion Ioniță, ministrul forțelor armate, general-colonel Ion Gheorghe, prim-adjunct al ministrului forțelor armate, șeful Marelui Stat Major.

Întrevederea s-a desfășurat într-o atmosferă caldă, prietenească.

Consfătuirea anuală a delegațiilor armatelor statelor participante la Tratatul de la Varșovia s-a încheiat

Potrivit planului Comandamentului Unificat, în perioada 26—29 noiembrie 1968, în orașul București s-a desfășurat consfătuirea cadrelor de conducere ale armatelor statelor participante la Tratatul de la Varșovia. Consfătuirea a fost condusă de Comandantul Suprem al Forțelor Armate Unite ale statelor participante la Tratatul de la Varșovia, mareșalul Uniunii Sovietice I. I. Iakubovski.

La consfătuire au fost analizate probleme actuale care privesc desfășurarea pregătirii de luptă a trupelor și întărirea continuă a capacității de apărare a țărilor participante la Tratatul de la Varșovia.

Participanții la consfătuire au vizitat unități și instituții militare de învățămînt și au asistat la aplicațiile și exercițiile demonstrative prezentate de diferite arme ale Forțelor Armate ale Republicii Socialiste România.

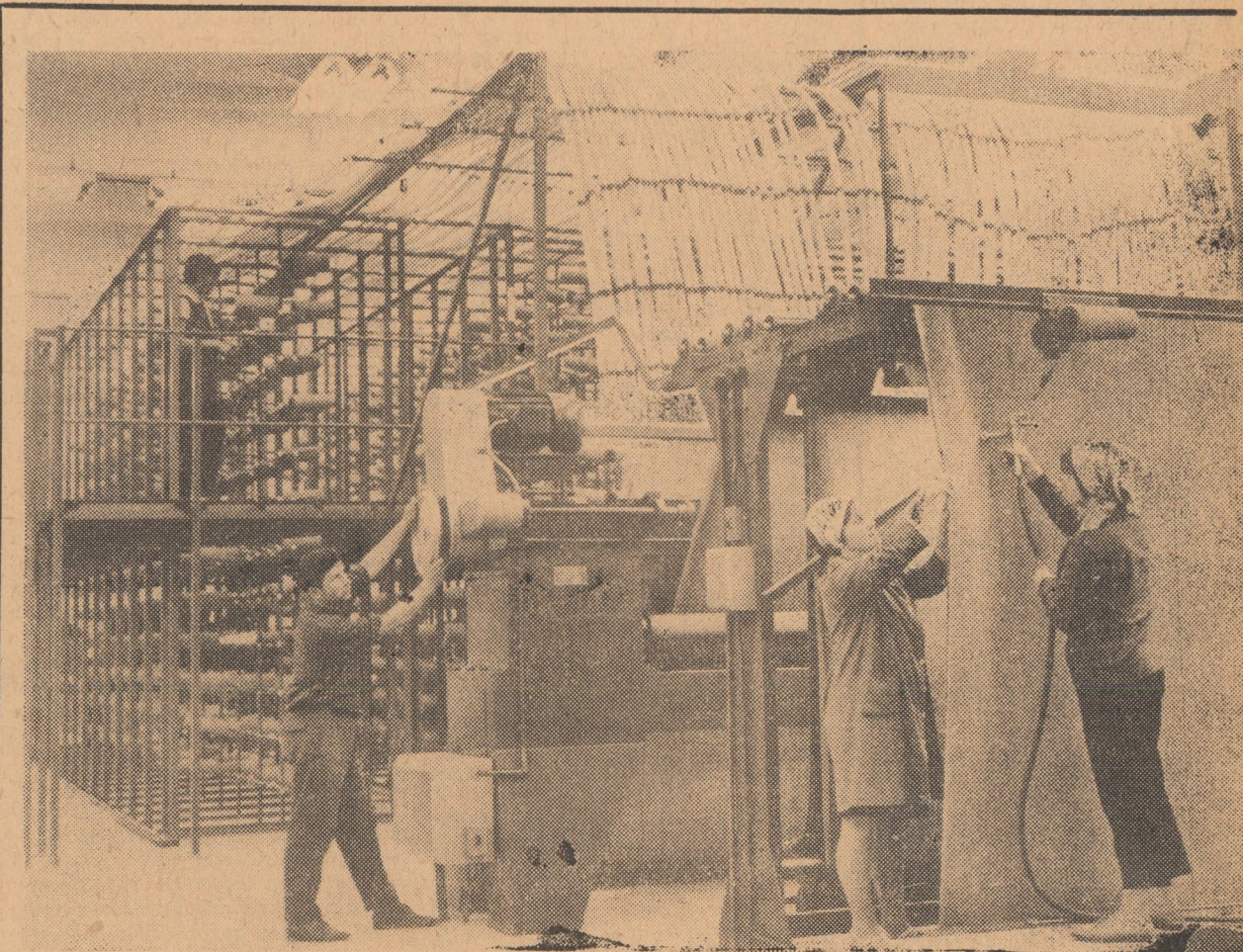
Adunare festivă consacrată sărbătoririi semicentenarului Unirii Transilvaniei cu România

Simbătă, 30 noiembrie, la ora 17, în sala clubului „Independența”, Comitetul municipal pentru cultură și artă organizează o adunare festivă consacrată sărbătoririi semicentenarului unirii Transilvaniei cu România,

urmată de un bogat program artistic, susținut de mai multe formații din municipiul Sibiu.

Instantaneu în parcul Cetății din Sibiu

Uzinele Textile Cîsnădie. Mașina „Tufing”, producătoare de covoare, cu o capacitate de 600 m.p. în 8 ore

Expunerea tovarăşului NICOLAE CEAUŞESCU la şedinţa jubiliară a Marii Adunări Naţionale consacrată sărbătoririi semicentenarului Unirii Transilvaniei cu România

(Urmare din pag. 1)

România socialistă, pentru Partidul Comunist Român, continuatorul şi înfăptuitorul tuturor năzuinţelor sfinte ale poporului nostru, de libertate şi independenţă de dreptate socială, pentru conducătorii săi.

Rostind un cuvânt de încheiere a şedinţei jubiliare, preşedintele Marii Adunări Naţionale, tovarăşul Ştefan Voitec, a spus: Amintirea înălţătoarelor clipe trăite aici, întru solemnă evocare a Unirii Transilvaniei cu România, a făuririi statului unitar român, va rămâne în inimile noastre nu numai ca o caldă, adică cinstită a unui eveniment glorios din istoria patriei, dar şi ca un îndemn pururea viu la slujirea devotată a idealurilor nobile care însuţesc poporul nostru, entuziaşi şi neobosit constructor al României socialiste.

Cu viu interes şi emoţie am ascultat cuvintele tovarăşului Nicolae Ceauşescu, care, în lumina dezvoltării contemporane a României, a reliefat cu putere semnificaţia evenimentelor de acum o jumătate de veac şi a făcut o amplă şi profundă analiză a politicii interne şi internaţionale a Partidului Comunist Român. Actul istoric proclamat în urmă cu 50 de ani de Adunarea Naţională de la Alba Iulia este expresia unităţii de voinţă a întregului popor, a muncitorilor, ţărănilor şi cărturarilor în jurul ideii înfăptuirii statului român unitar, independent şi suveran. La făurirea acestui act mare, un rol activ, hotărâtor l-a avut clasa muncitoare, mişcarea muncitorească, socialistă din ţinutul românesc de peste Carpaţi. Purtătorii de cuvânt ai muncitorilor, exponenţii ei socialisti au subliniat la Alba Iulia nu numai adeziunea solemnă, totală şi înfăptuită a maselor muncitoare la actul unirii care se săvârşea, dar au expus, totodată, un program precis, menit să stea la temelia statului naţional român, să asigure depline drepturi şi libertăţi democratice, să ducă la ridicarea pe o treaptă mai înaltă a vieţii întregului popor, muncitor de la orase şi sate, fără deosebire de naţionalitate. Se confirmă astfel că numai clasa muncitoare putea primi misiunea istorică să îmbine lupta pentru dezrobirea naţională cu lupta pentru dezrobirea socială.

Mindru de glorioasă lui tradiţie, mindru de puterea lui de acum de a-şi fi înfăptuit năzuinţele dinotdeauna, poporul nostru evocă cu unirea de la înălţimea cuceririlor revoluţionare ale socialismului, privind cu încredere şi hotărâre spre zările luminoase ce i se deschid. Politica marxist-leninistă a partidului, susţinută unanim şi înfăptuită cu abnegaţie nestăruite într-un singur gând şi o singură voinţă pe toţi fiii patriei noastre socialiste. Dragostea faţă de partid, încrederea neîmărmurită în fidelitatea lui faţă de interesele naţiunii noastre socialiste, ale cauzelor păcii şi socialismului în lume, înmănuşarea simţirilor întregului popor într-un năvalnic şuvoi de energie creatoare. Unirea în cuget şi în simţiri, înfăptuită astăzi pe noua treaptă a dezvoltării sale sociale, sudează granitice, mai puternic ca oricând, poporul nostru în jurul partidului său comunist, a Comitetului Central, a secretariatului său general, tovarăşul Nicolae Ceauşescu, (Aplauze).

Am cînsit dragi şi stimabili tovarăşi unirea de la 1 decembrie 1918 cu sentimentul însufleţitor al unităţii poporului, unităţii tuturor celor ce muncesc în ţara noastră, indiferent de naţionalitate pentru realizarea telurilor comune, pentru desăvîrşirea construcţiei orînduirii socialiste. Asemenea unui arc imens pornit din trecut şi aruncat peste vremea încă o dată perspectiva grandioasă a epocii pe care o trăim. Întelegerea acestei perspective izvorăşte din programul stabilit de Congresul al IX-lea, de Conferinţa Naţională a partidului şi oglindită în întreaga activitate a statului nostru, în tot ce ne înfăptuim, în tot ce ne propunem să creăm pentru om, pentru afirmarea şi realizarea sa plenară. Acesta este simţământul înălţător sub semnul căruia trecutul de luptă şi prezentul ne înarmază strădania de azi şi cea de mâine. Cu aceste gânduri, cu încrederea neîmărmurită în triumful deplin al marii noastre cauze, cauza Partidului Comunist Român, declarăm încheiată şedinţa jubiliară a Marii Adunări Naţionale.

*

Lucrările şedinţei jubiliare a Marii Adunări Naţionale consacrate semicentenarului Unirii Transilvaniei cu România au fost transmise în direct de posturile noastre de radio şi televiziune.

(AGERPRES)

(Urmare din pag. 1)

partea coaliţiei imperialiste anglo-franco-ruse, care promitea şi satisfăcea revendicările unirii Transilvaniei cu ţara. Astfel participarea ţării noastre în război, alături de această coaliţie a coincis cu dorinţa arzătoare a maselor largi populare de a realiza unirea cu Transilvania, făurirea statului român unitar.

Criza generală a capitalismului, declanşată în condiţiile primului război mondial, a cunoscut o considerabilă agravare, o dată cu victoria Marii Revoluţii Socialiste din Octombrie — eveniment deosebit de însemnat istoric pentru destinele omenirii, care a inaugurat epoca revoluţiilor proletare, a eliberării naţionale a popoarelor, a trecerii de la capitalism la socialism. (Aplauze puternice). Constituirea primului stat muncitoresc-ţărănesc pe a şasea parte a globului pămîntesc a creat o breşă adîncă în sistemul capitalist, a provocat un avînt fără precedent în mişcarea revoluţionară a timpului, a dat un nou şi puternic imbold popoarelor asuprite în lupta pentru scuturarea jugului străin. Ecoul revoluţiei din Octombrie s-a făcut simţit cu intensitate şi în ţara noastră, în rîndul ţărilor muncitoare, în cadrul mişcărilor socialiste, exprimîndu-se în mari demonstraţii de solidaritate cu primul stat socialist, în participarea cu arma în mînă a militanţilor români la lupta pentru apărarea ţării republicii sovietice. (Vii aplauze).

Ideile nobile proclamate de Revoluţia din Octombrie şi înscrise în „Declaraţia drepturilor popoarelor din Rusia” cu privire la „egalitatea şi suveranitatea popoarelor”, „dreptul popoarelor la autodeterminare liberă”, „separarea şi formarea de state independente”, „desfiinţarea tuturor privilegiilor şi a îngrădirilor naţionale” au fost însuşite cu entuziasm de popoarele care gemeau sub jugul asupritor al imperiului habsburgic, au devenit un standard de luptă pentru dezvoltarea lor liberă şi independenţă în cadrul unor state naţionale proflie.

Victoria revoluţiei din Rusia şi rezonanţa sa în rîndul clasei muncitoare internaţionale au reprezentat un factor puternic de accelerare a destrămării imperiului habsburgic; încă în 1916 Lenin considera că „aceasta poate fi calificat drept „o unică subredă a citiva clipe de paraliză socială” şi că lichidarea Austro-Ungariei nu reprezintă istoricele decizii o continuare a destrămării Turciei, fiind, ca şi aceasta, o necesitate a procesului istoric de dezvoltare”. Această previziune s-a adeverit, în cursul anului 1918, imperiul habsburgic s-a prăbuşit sub loviturile luptei de eliberare naţională a popoarelor asuprite, iar pe ruinele sale s-a creat Republica Cehoslovacă, a avut loc unirea într-un singur stat a regiunilor Serbiei cu Croaţia, Slovenia, Bosnia şi Hercegovina, s-a refăcut statul independent polonez, Austria s-a transformat în republică, a luat naştere Republica Ungară independentă. Aceste transformări radicale petrecute în viaţa popoarelor europene, deşi au dus la crearea unor state burgheze, s-au înscris în istoria modernă ca procese cu caracter obiectiv, progresist, iar desfăşurarea ulterioară a evenimentelor a dovedit viabilitatea formării statelor naţionale ca urmare a destrămării imperiului habsburgic.

În mişcarea popoarelor europene pentru autodeterminare naţională şi scuturarea dominaţiei străine, desfăşurată în anul 1918, se încadrează şi lupta maselor populare din România şi Transilvania pentru eliberarea Transilvaniei de sub jugul habsburgic. Trăsătura distinctivă fundamentală a acestei lupte a fost largul ei caracter de masă, faptul că a antrenat muncitorimea, ţărănimea, intelectualitatea, cercurile înalte ale burgheziei, principalele clase şi păturile ale societăţii. În condiţiile respective, burghezia, cu toate limitele sale politice, a jucat un rol pozitiv în lupta pentru unire, acţionînd în sensul cerinţelor obiective ale dezvoltării istorice, în spiritul intereselor şi aspiraţiilor maselor. Un rol deosebit de activ în mişcarea pentru unirea Transilvaniei cu România l-au jucat proletariatul, mişcarea muncitorească şi socialistă. Despre aceasta vorbeşte însăşi compoziţia Constituţiei Naţionale format din sase reprezentanţi ai Partidului Naţional şi sase reprezentanţi ai mişcărilor socialiste. Mişcarea muncitorească şi socialistă şi-a afirmat voinţa şi hotărârea în mod energetic, prin puternice acţiuni greviste şi demonstraţii muncitoreşti care au preluat conducerea unor centre transilvane din mîinile autorităţilor habsburgice. Rolul clasei muncitoare s-a manifestat pregnant şi prin influenţa pe care a exercitat-o asupra programului politic al unirii, în exprimarea revendicărilor cu caracter democratic, muncitoresc. Crearea consiliilor şi gărzilor naţionale în toate judeţele, oraşele şi comunele Transilvaniei, sutele de mii de semnatari care au întărit mandatul incredibil delegaţilor la marea adunare de la Alba Iulia, participarea a peste 100 000 de oameni la această adunare, dovedesc că Unirea Transilvaniei cu România nu a fost actul citiva persoane sau grupuri izolate,

ci opera întregului popor, a întregii noastre naţiuni (Aplauze puternice). Iată de ce, nimeni în afară de popor nu poate prelunge ca o înfăptuire unică. Numai poporul nostru poate afirma că el a înfăptuit unirea (Aplauze puternice, îndelung repetate). Analiza desfăşurării evenimentelor demonstrează elocvent că formarea statului naţional unitar român nu este rezultatul unor întelegeri încheiate la masa tratativelor, ci rodul luptei întregului popor, însufleţit de năzuinţa seculară a unităţii, de hotărârea de a împlini visul pentru care au luptat şi s-au jertfit atâtea generaţii de înaintaşi. Merită subliniat că pentru unire s-au pronunţat şi numeroşi reprezentanţi ai naţionalităţilor conlocuitoare. Cu toate că, după cum este ştiut, unele ţări imperialiste doreau menţinerea imperiului habsburgic, viaţa a dat peste cap planurile acestora, silindu-le să accepte realitatea creată prin voinţa unanimă a poporului român, ca şi a celorlalte popoare asuprite. Tratatul de pace nu a făcut decît să consfinţească situaţia de fapt, stabilită ca urmare a luptelor maselor populare din România şi Transilvania (Aplauze îndelung repetate).

În semn de cinstire a acestui eveniment din istoria poporului nostru, în întreaga ţară au avut loc mari manifestări, iar ieri a avut loc inaugurarea muzeului din Alba Iulia şi dezvoltarea statuii primului domnitor român, care a reunit în acelaşi stat, cu secole în urmă, întregul nostru popor.

Aceste manifestări, la adunarea populară de la Alba Iulia, au participat şi militanţii pentru unire, care au jucat un rol de seamă în înfăptuirea actului de la 1 Decembrie 1918. Dorec să adresez veteranilor acestei glorioase lupte a poporului nostru, dintre care unii l-au parte la această şedinţă jubiliară a Marii Adunări Naţionale, un salut fierbinte, să le exprim sentimentele noastre de caldă recunoştinţă pentru aportul lor preţios la realizarea unuia din cele mai de seamă idealuri ale poporului român (Aplauze puternice).

Permiteţi-mi, stimabili tovarăşi, ca de la această înaltă tribună să aduc, în numele partidului şi statului, al generaţiilor de astăzi ale constructorilor socialismului, un vibrant omagiu tuturor celor care de-a lungul timpului şi-au închinat viaţa împlinirii nobilei aspiraţii de unitate a poporului român, maselor muncitoare şi militanţilor sociali progresişti care în 1918 au reuşit să înfăptuiască, prin voinţa, hotărârea, bărbăţia şi tenacitatea lor, statul nostru naţional unitar, deschizînd calea spre încheierea şi afirmarea naţiunii noastre, spre zilele luminoase pe care le trăim astăzi. (Vii aplauze).

STIMAI TOVARĂŞI,

Cu toate că realizarea unităţii statale din 1918 a creat condiţii pentru ridicarea nivelului de civilizaţie al ţării, că în deceniile care au urmat economia şi viaţa cultural-ştiinţifică din România au cunoscut o anamită dezvoltare, totuşi, datorită faptului că la cîrma statului s-au aflat în continuare burghezia şi moşierimea — care au folosit Unirea pentru consolidarea poziţiilor lor de clasă, pentru intensificarea exploatarea celor ce muncesc — marile probleme ale progresului societăţii noastre, revendicările democratice înscrise de militanţii din 1918 în Rezoluţia de la Alba Iulia, nu au putut fi rezolvate. România a continuat să rămînă pînă la sfîrşitul celui de-al doilea război mondial o ţară înapoiată din punct de vedere economic, cu un pronunţat caracter agrar, cu un nivel de viaţă scăzut al maselor muncitoare. Nesocotind interesele poporului, clasele stăpînitoare au vindut bogăţiile naţionale marilor monopoli străine, au subordonat ţara politicii puterilor imperialiste. Ele nu numai că nu au trecut la „înăpăstirea desăvîrşită a unui regim curat democratic pe toate terenurile vieţii politice” — aşa cum se cerea în rezoluţia de la Alba Iulia — dar, pe măsură ce s-au consolidat poziţiile, au restrîns libertăţile democratice constituţionale, au trecut la reprimarea sîngeroasă a luptei clasei muncitoare, — aşa cum s-a întîmplat chiar la mai puţin de două săptămîni după Unire, la 13 Decembrie 1918.

Politica externă promovată între cele două războaie mondiale de cercurile conducătoare a purtat pecetea intereselor burgheziei şi moşierimii. Astfel, participînd la intervenţia puterilor imperialiste împotriva ţării revoluţiei sovietice maghiare, reacţiunea română a răspuns chemării reacţiunii din Ungaria şi a ajutat-o în înăbuşirea revoluţiei proletare din ţara vecină. E cunoscut însă că clasa noastră muncitoare, mişcarea revoluţionară din România s-au ridicat hotărît împotriva acestei intervenţii, condamnînd-o cu tărie, şi au sprijinit activ revoluţia proletară din Ungaria (Aplauze). În rîndurile Regimentului Roşu Internaţional, organizat la Budapesta, s-au înrolat numeroşi militanţi români, care au luptat cu eroism contra trupelor intervenţioniste. Atîi sprijinul acordat revoluţionarilor maghiari, cît şi lupta proletarilor şi militanţilor socialişti români pentru apărarea statului sovietic reprezintă expresii vii ale spiritului profund internaţionalist al clasei noastre muncitoare, al mişcărilor noastre revoluţionare şi progresiste, care după unirea ţării au început să joace un rol din ce în

ce mai important în viaţa politică a României. Formarea în 1921 a Partidului Comunist Român — delăsament de avangardă a clasei noastre muncitoare — a ridicat pe o treaptă nouă mişcarea revoluţionară din România, a dezvoltat conştiinţa de clasă a maselor muncitoare, rolul lor în lupta pentru transformarea revoluţionară a societăţii româneşti. (Aplauze îndelung repetate).

În perioada dintre cele două războaie mondiale, scena politică a ţării a fost puternic dominată de mişcarea revoluţionară a proletariatului care, în frunte cu partidul său comunist, a luptat neîncetat pentru drepturi şi libertăţi democratice, împotriva regimului burghezo-moşieresc, pentru realizarea aspiraţiilor celor ce muncesc. Întreaga epocă de la 1918 pînă la eliberarea de sub jugul fascist, la ieşirea României din războiul antisovietic şi întoarcerea armelor împotriva Germaniei hitleriste. (Aplauze puternice). Cîntecul cu Armata Sovietică — care a purtat pe umerii săi greul războiului antifascist, binemeritându-i pentru vitejia şi spiritul său de jertfă recunoştinţa tuturor popoarelor — Armata Română a luptat eroic pentru eliberarea întregului teritoriu al ţării, iar apoi pentru eliberarea Ungariei şi Cehoslovaciei, pînă la înfrîngerea definitivă a Germaniei hitleriste. Angajîndu-se cu toate forţele sale militare şi economice în războiul antifascist, poporul român a adus o importantă contribuţie materială şi de singe la înfrîngerea Germaniei fasciste. În focul luptelor duse în comun pentru victoria asupra fascismului s-a pecetluit prietenia frăţească dintre ostaşii români şi sovietici, alianţa trăinică dintre România şi Uniunea Sovietică (Aplauze, îndelung repetate). De asemenea, în aceste lupte împotriva fascismului, s-au pus bazele unor relaţii noi de prietenie între poporul român şi popoarele maghiar şi cehoslovac (Aplauze puternice).

Memorabilul act de la 23 August 1944 a deschis poporului nostru calea cuceririi libertăţii sociale, a realizării celor mai înalte aspiraţii ale celor ce muncesc, a victoriei revoluţiei socialiste şi trecerii la construirea noul orînduirii. Sub conducerea partidului comunist, stegar neîncetat al intereselor naţionale, România a înălţat pentru todeauna jugul dominaţiei imperialiste, şi-a cîştigat deplina independenţa de stat; poporul român, lîndu-şi destinele în propriile mîini, şi-a făureşte liber şi neîncetat viaţa nouă, aşa cum doreşte — viaţa socialistă. (Aplauze puternice). O dată cu răsturnarea clasei celorlalte exploatare şi cucerirea puterii politice de către clasa muncitoare în alianţă cu ţărănimea, s-a pus capăt pentru todeauna înegalităţilor sociale şi naţionale, a oricărei asuprit, s-a înfăptuit pentru prima oară principiul egalităţii în drepturi între toţi oamenii muncii, fără deosebire de naţionalitate, s-a asigurat înflorirea nestînjinită a întregii naţiuni. (Aplauze puternice).

STIMAI TOVARĂŞI DEPUTAŢI,

Sărbătorirea semicentenarului făuririi statului naţional unitar, evocarea luptei îndelungate a poporului român pentru emanciparea naţională şi socială, ne dau prilejul să subliniem marile înăpăstiri dobîndite de masele populare în anii de după eliberare, grandioasele perspective ce se deschid în faţa patriei în procesul dezvoltării sale pe drumul socialismului şi comunismului. În acest sîrîst de veac, socialismul a reuşit în România victoria deplină şi definitivă atît la orase cît şi la sate; structura socială şi de clasă a ţării s-a schimbat radical, forţele de producţie au înregistrat o creştere considerabilă, au cunoscut o puternică înflorire ştiinţifică, culturală, artă, învăţămîntul, întreaga viaţă socială.

Marile probleme social-economice, care de mult se aflau în faţa naţiunii noastre, ca imperative majore ale progresului şi propăşirii, şi-au găsit în acest timp o soluţionare justă, corespunzătoare intereselor vitale ale întregului popor. A revenit astfel orînduirii noastre socialiste sarcina de a lichida înapoierea economică moştenită de la regimul burghezo-moşieresc, de a crea o industrie naţională puternică şi modernă, multilateral dezvoltată — bază progresului general al ţării, a bucurărilor maselor, a consolidării independenţei şi suveranităţii naţionale. În toate domeniile vieţii sociale se materializează evident efectele industrializării socialiste, care a impus un puternic dinamism întregii societăţi, a determinat valorificarea intensă a potenţialului material şi uman al ţării, creşterea rapidă a avuţii naţionale.

În anii puterii populare, a fost rezolvată una din cele mai vechi şi mai arzătoare probleme ale dezvoltării societăţii româneşti, care a frînată veacuri de-a rîndul masele ţărăneşti — problema agrară. Prin înăpăstirea cooperativizării şi dezvoltarea bazei tehnico-materiale, agricultura noastră socialistă a păşit pe drumul progresului neîntreput, asigurînd producţii sporite, satisfacînd cerinţele de consum ale populaţiei şi nevoile economiei, permiţînd ridicarea continuă a veniturilor ţărănimii.

Dezvoltarea industriei şi agriculturii, a celorlalte ramuri economice, promovarea unei politici consecvente de îmbunătăţire a repartiţiei teritoriale a forţelor de producţie, au redus decalajul care exista în trecut în nivelul de dezvoltare economică a diferitelor zone ale ţării creînd condiţii tot mai bune de viaţă şi muncă populaţiei de pe întreg cuprinsul patriei.

Orînduirea noastră socialistă a înălţat, într-un timp istoric scurt, o altă grea moştenire a vechiului regim — înapoierea culturală, neştiinţa de carte a milioane şi milioane de oameni ai muncii. Prin dezvoltarea reţelei de învăţămînt de toate

gradele s-a asigurat accesul larg al tuturor cetăţenilor la comorile culturii şi ştiinţei, condiţii pentru înfăptuirea întregii generaţii tinere — factor indispensabil al progresului general al ţării, al înfloririi forţelor de producţie, al făuririi noului societăţii.

Ca urmare a dezvoltării rapide a economiei naţionale s-au creat largi posibilităţi pentru ridicarea standardului de viaţă al poporului. În anii socialismului au crescut continuu veniturile oamenilor muncii, s-au îmbunătăţit condiţiile de locuit, s-a dezvoltat sistemul de ocrotire a sănătăţii publice — binefacerile civilizaţiei socialiste pătrundînd tot mai mult în viaţa oraşelor şi satelor patriei, în fiecare cîmin şi familie.

Aslăzi, România socialistă, în care şi-au găsit împlinire cele mai înalte năzuinţe şi aspiraţii ale poporului, se numără printre statele ce au mai avansat orînduirea socială şi politică, orăra imaginea unei ţări în plin şi intens proces de dezvoltare materială şi spirituală, se manifestă ca forţă activă în lupta contemporană pentru progres şi civilizaţie. (Aplauze puternice). Experienţa ţării noastre demonstrează că generalizarea relaţiilor socialiste de producţie în toate sectoarele de activitate, înstaurarea proprietăţii socialiste în întreaga economie naţională este condiţia esenţială a progresului societăţii socialiste, a trînciei noului orînduirii.

În procesul de edificare a socialismului în ţara noastră s-a afirmat cu putere misiunea istorică a clasei muncitoare — principala forţă socială în lupta pentru socialism — rolul ei conducător în societate, atît în producţia materială cît şi în viaţa social-politică. Construcţia socialistă a pus în evidenţă marea potenţială revoluţionară al ţărănimii — alături de naşterea unei clasei muncitoare — care a devenit o clasă nouă, omogenă, participăntă activă la conducerea statului, a opere de edificare a noului orînduirii. Clădită pe baza celor mai avansate ştiinţe sociale, marxism-leninismul, aspirînd la incorporarea a tot ceea ce a făurit mai marele gândire umană, societatea socialistă oferă oamenilor de ştiinţă şi cultură un vast teren de manifestare creatoare; alături de clasa muncitoare şi ţărănime, în strînsă unitate cu toţi oamenii muncii, intelectualitatea a adus şi îşi aduce contribuţia valoroasă la construcţia economică şi culturală a patriei, la edificarea socialismului.

Marile victorii obţinute după eliberare în construcţia socialistă, în dezvoltarea multilaterală a ţării, în ridicarea nivelului de trai, îşi au izvorul în uriasa activitate creatoare desfăşurată de poporul român, în eroismul şi abnegaţia cu care toţi oamenii muncii din patria noastră, indiferent de naţionalitate, au pornit la lupta pentru clădirea unui viitor luminos. Cheia succesului a fost şi este conducerea acestei opere vaste de către Partidul Comunist, politica sa ştiinţifică bazată pe aplicarea creatoare a ideilor fundamentale ale marxism-leninismului la situaţia concretă din România. (Aplauze prelungite).

În organizarea şi conducerea activităţii de construcţie socialistă, partidul nostru a studiat permanent cu atenţie şi a folosit în mod creator bogata experienţă dobîndită în transformarea revoluţionară a societăţii de primul stat socialist, de celelalte ţări socialiste frăţeşti. Viaţa a demonstrat şi demonstrează, şi în cazul ţării noastre, că succesul politicii de edificare a noului orînduirii depinde de capacitatea partidului de a asigura studierea şi cunoaşterea aprofundată a legilor obiective ale dezvoltării economice şi sociale, de a lua măsurile cele mai potrivite pentru rezolvarea tuturor problemelor impuse de viaţă, de mersul înainte al societăţii. Aceasta asigură înăpăstirea principiilor generale ale socialismului potrivit condiţiilor concrete şi particularităţilor din fiecare ţară. Atît absolutizarea, cît şi ignorarea legilor generale sau a condiţiilor specifice, care sînt preluate mecanic a unor forme şi metode de activitate proprii altor ţări şi altor etape nu pot decît să prejudicieze construcţia socialistă. Partidul nostru poartă în faţa sa premisa că socialismul se poate dezvolta şi consolida numai dacă are rădăcini adînc înfăptuite în realităţile ţării, dacă se identifiacă cu aspiraţiile fundamentale ale poporului, cu năzuinţele sale de progres, de mai bine (Aplauze îndelungate).

Desigur, tovarăşi, în procesul deosebit de complex al transformării revoluţionare a întregii vieţi economice şi sociale, alături de succese, în ţara noastră au existat şi neajunsuri, greşeli, care au împietat asupra bunului mers al construcţiei socialiste. În eforturile pentru rezolvarea problemelor noi ce s-au ridicat după eliberare în faţa partidului, nu o dată lipsa de experienţă şi-a spus cuvîntul; în acelaşi timp, trebuie să recunoaştem că multe din neajunsurile manifestate în construcţia economică şi socială, în organizarea vieţii de stat nu au fost rezultatul unor condiţii obiective, nu erau de neevitat. O parte din lipsuri s-au datorat insuficienţei preocupării pentru studierea cerinţelor vieţii, încălţării sau nesocotirii legilor obiective, a unor principii ale orînduirii noastre socialiste. Examinînd exigent şi obiectiv drumul parcurs, partidul nostru a criticat greşeliile, abuzurile şi ile-

galităţile săvîrşite în trecut, vîzînd în aceasta o condiţie necesară pentru asigurarea mersului nostru înainte în toate domeniile vieţii sociale. Partidul şi statul au luat măsuri hotărîte pentru ca asemenea manifestări, contra intereselor societăţii, normelor vieţii noastre socialiste străine socialismului să nu se mai repete, să fie evitate cu desăvîrşire pentru todeauna (Aplauze puternice).

Dezvoltarea curajoasă a lipsurilor, criticarea lor deschisă, reprezintă o lege a dezvoltării societăţii noastre, un puternic factor stimulator al perfecţionării şi consolidării noului orînduirii. Analiza temeinică a laturilor negative ale activităţii din trecut nu numai că nu înseamnă subestimarea marilor realizări obţinute în construirea noului orînduirii, ci dimpotrivă, ne ajută să punem şi mai bine în evidenţă aceste înfăptuiri, să găsim căile cele mai potrivite pentru continuarea lor dezvoltare. Realitatea demonstrează că trăsătura fundamentală a epocii de construcţie socialistă o constituie succesele remarcabile raportate în dezvoltarea economiei, ştiinţei şi culturii, în ridicarea nivelului de trai al maselor. Partidul şi statul nostru, întregul popor acordă preluarea cuvenită luptelor celor care în acest an şi-au adus contribuţia la conducerea activităţii de construcţie socialistă, la traducerea în viaţă a politicii partidului nostru (Aplauze puternice).

Un moment de importanţă istorică în mersul înainte al construcţiei socialiste, în înflorirea patriei, l-a constituit Congresul al IX-lea al Partidului Comunist Român, care prin ideile şi hotărârile sale a dat un nou şi puternic impuls iniţiativelor şi energiilor creatoare ale întregului popor. Făcînd bilanţul realizărilor obţinute în opera de edificare socialistă a ţării, analizînd în mod aprofundat întreaga dezvoltare a societăţii româneşti în perioada de după eliberare, Congresul a elaborat un amplu program de dezvoltare a forţelor de producţie, de perfecţionare a relaţiilor socialiste, a întregii vieţi economice şi social-politice, inaugurînd o etapă nouă, superioară, a procesului de desăvîrşire a construcţiei socialiste în România. Hotărârile Congresului au generat un climat de puternică efervescenţă politică şi de muncă în întreaga ţară, au concentrat eforturile poporului spre înăpăstirea unor obiective de importanţă covîrşitoare pentru progresul multilateral al patriei.

Realismul şi caracterul mobilizator al hotărîrilor Congresului sînt confirmate prin îndeplinirea, an de an, cu succes, a prevederilor planului cincinal. În perioada 1966—1968 s-a realizat un ritm mediu anual de creştere a producţiei industriale de peste 12 la sută — faţă de 10,7 la sută cît s-a prevăzută în cincinal pentru aceşti trei ani; s-au construit şi dat în funcţiune noi şi importante obiective industriale — în siderurgie, construcţia de maşini, chimie, în industria bunurilor de consum — care au sporit potenţialul nostru economic, capacitatea industriei socialiste de a valorifica superior resursele ţării, de a realiza o producţie variată, cu un nivel tehnic şi calitativ tot mai ridicat.

Se îndeplinesc, de asemenea, cu succes prevederile Congresului în domeniul agriculturii, obţinîndu-se realizări de seamă în dezvoltarea bazei tehnico-materiale a agriculturii în valorificarea tot mai intensă a marilor posibilităţi şi avantaje ale agriculturii socialiste. În prezent agricultura noastră este capabilă să asigure recolte care să satisfacă necesităţile de aprovizionare a populaţiei şi a industriei chiar şi în condiţii climatice nefavorabile — aşa cum a dovedit-o experienţa acestui an. Înăpăstirea programului de irigaţii şi alte amenajări funciare, creşterea gradului de mecanizare a lucrărilor agricole, asigurarea unor cantităţi sporite de îngrăşăminte chimice vor consolida şi mai mult agricultura socialistă, permiţîndu-i să-şi sporească contribuţia la progresul general al economiei, să obţină recolte tot mai mari şi mai stabile. Rezultatele obţinute în industrie, agricultură, construcţii şi în celelalte ramuri economice ne întăresc convingerea că sarcinile cincinalului vor fi înăpăstuite şi chiar depăşite, asigurîndu-se un nou şi important pas înainte în dezvoltarea economiei naţionale, în desăvîrşirea construcţiei socialiste în România. (Aplauze puternice).

În perioada care a trecut de la Congresul al IX-lea pe baza direcţiilor partidului şi guvernului, s-a intensificat activitatea ştiinţifică şi culturală, corespunzător cu cerinţele dezvoltării societăţii; au fost adoptate măsuri pentru asigurarea unei legături mai strînsă între ştiinţă şi producţie, pentru perfecţionarea întregului sistem de învăţămînt şi generalizarea şcolii de 10 ani; în atenţia partidului şi statului un loc de seamă au ocupat problemele îmbunătăţirii asistenţei medicale, ale organizării şi modernizării reţelei de ocrotire a sănătăţii; ultimii ani au marcat, de asemenea, o importantă dezvoltare a creaţiei artistice, literare, a activităţii editoriale a muncii de răspîndire a cunoştinţelor culturale în masă.

Pe baza hotărîrilor Congresului al IX-lea s-au obţinut noi realizări în ridicarea nivelului de viaţă al poporului nostru; s-a asigurat creşterea

(Continuare în pag. a III-a)

(Urmare din pag. a II-a)

După Conferința Națională s-a în-
ăptuit, așa după cum se știe, reor-

Dezvoltarea națiunii noastre socialiste reprezintă o chintesență a tuturor transformărilor revoluționare din viața poporului român, care își desfășoară astăzi, liber și suveran, propria sa istorie, viitorul luminos. Paradul nostru pornește de la premisa că națiunea nu și-a epuizat nici pe departe posibilitățile de dezvoltare, că ea va continua să joace, în întreaga epocă de construcție a socialismului și comunismului, un rol hotărâtor în evoluția societății. Dezvol-

¹ Marx, Engels: Opere, vol. 22, Ed. Politică, 1965, pag. 276.

dintr-o normă de bază ale relațiilor
 dintre partide, care trebuie să se
 clădească pe încredere și stimă re-
 ciproacă, pe principii de egalitate
 șipline în drepturi și internaționalis-
 mul proletar, pe respectarea dreptu-
 lui fiecărui partid de a-și stabili
 în mod independent linia politică,
 aplicând adevăratele generale ale
 marxism-leninismului la condițiile
 concrete din țara unde își desfășoară
 activitatea. (Aplauze puterice). Res-
 pectarea strictă a acestor principii
 este astăzi, după părerea noastră
 condiția sine qua non a refacerii și
 întăririi unității mișcării comuniste.
 Considerăm ca totul îndreptățit în-
 jurul celor care se fac simțită în
 mișcarea comunistă față de tendin-
 țe ce se manifestă tot mai pregnant

În lumina principiilor internaționalismului, ale grilei pentru unitatea mișcării comuniste, partidul nostru privește și problema consfățuirilor partidelor comuniste și muncitorești. Este cunoscut că Partidul Comunist Român a participat la consfățuirile din 1957 și 1960, precum și la alte consfățiri internaționale. El a participat la întîlnirile de la Budapesta și în prezent la parte la activitatea pregătitoare pentru finalizarea unei noi consfățiri a partidelor comuniste și muncitorești. După părerea noastră, o viitoare consfățuire trebuie să contribuie la depășirea neînțelegerilor din sinul mișcării comuniste și muncitorești, la crearea condițiilor pentru normaliz-

România își înțelege cu toată răspunderea îndatoririle ce-i revin în calitate de parte integrantă a sistemului socialist, de membră a Tratatului de la Varșovia. În viitor apropiat, țările participante la Tratat se vor întruni pentru a lua în discuție probleme ale dezvoltării colaborării militare, ale întăririi capacității lor de apărare. Noi pornim de la considerenul că, alt timp ci există blocul militar N.A.T.O., este necesară și justificată menținerea Tratatului de la Varșovia, ca mijloc de asigurare a țărilor membre împotriva unui agresiuni din afara imperialiste. Teza care se încearcă a fi acreditată, în ultimul timp, după care apărarea în comun a țărilor socialiste împotriva vreunui atac imperialist presupune limitarea sau renunțarea la suveranitatea vreunui stat participant la Tratat, nu corespunde principiilor relațiilor dintre țările socialiste și nu poate fi, sub nici o formă, acceptată. (Aplauze puternice). Aparținerea la Tratatul de la Varșovia nu numai că nu pune în discuție suveranitatea țărilor membre, ci nu, limitează în vreun fel sau altul independența lor de

Căluzându-se de interesele supreme ale păcii, România promovează o politică activă de colaborare cu toate statele lumii, fără deosebire de orînduire socială, pe baza principiilor care capătă așăzi o tot mai mare adeziune pe arena politică mondială — ale egalității în drepturi și respectului independenței naționale, necesităților în treburile interne și externe, în viața reciprocă. Nicodată, de-a lungul întregii sale existențe, țara noastră nu a jucat un rol atât de activ în viața internațională, nu a avut legături atât de largi cu popoarele lumii, nu a participat atât de intens la circuitul mondial de valori materiale și spirituale, la cauza progresului și civilizației. În prezent România înțelne relații diplomatice cu 90 de țări și dezvoltă legături economice cu peste 100 de state. Această politică constructivă a țării noastre, activitatea largă desfășurată de partid și guvern pentru dezvoltarea contactelor internaționale, se bucură de o bună apreciere în opinia publică mondială, au adus și aduc poporului român nenumărați prieteni pe toate meridianele globului. (Aplauze). Dorim să afirmăm și cu acest prilej că România este hotărâtă să promoveze și în viitor o intensă politică de pace și colaborare, să dezvolte larg relațiile cu toate statele, să militeze neobosit pentru destindere, pentru încredere și prietenie între toate popoarele lumii. (Aplauze puternice):

Viața arată că una din cerințele imperioase ale epocii noastre, de înăpăstura căreia depind ănsurarea orizontului internațional, preîntîmpinarea unui nou război mondial, este respectarea fermă de către toate statele a dreptului fiecărui popor de a-și hotărî singur soarta, de a alege calea dezvoltării sale sociale și politice

(Continuare in pag. a IV,a)

Expunerea tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU la ședința jubiliară a Marii Adunări Naționale consacrată sărbătoririi semicentenarului Unirii Transilvaniei cu România

(Urmare din pag. a III-a)

care corespunde voinței și aspirațiilor lui. Răspunderea pentru apărarea normelor dreptului internațional, pentru instaurarea unor relații sănătoase în lume revine în egală măsură tuturor popoarelor, tuturor țărilor, mari sau mici. Considerăm, de asemenea, că în mobilizarea opiniei publice împotriva oricărei încălcări a principiilor internaționale un rol important are Organizația Națiunilor Unite. Aparținerea unei țări la un bloc militar nu înseamnă ieșirea ei de sub normele legalității internaționale sau absolvirea ei de răspundere în fața comunității popoarelor lumii. (Aplauze puternice). Organizația Națiunilor Unite trebuie să-și aducă contribuția la respectarea de către toate statele a principiilor fundamentale înscrise în Cartă, recunoscute de către țările membre, la normalizarea relațiilor internaționale, la desfiindere și colaborare, la apărarea păcii și securității. (Vii aplauze).

România acordă o importanță deosebită instaurării unor relații sănătoase între statele continentului european, care a intrat în istoria omenirii nu numai ca leagăn de civilizație și progres, ci și ca punct de plecare al celor două războaie mondiale care au provocat altele distrugerii și suferințe pe planul nostru. Considerăm că sarcina fundamentală este acum de a împiedica forțele reacționare, imperialiste, elemente revanșarde, să reîntărească în cordarea care a domnit în anii trecuți în Europa. În această ordine de idei, nu putem să nu relevăm tendințele de intensificare a cursei înarmărilor, de menținere și întărire a blocului agresiv N.A.T.O., care s-a manifestat și cu prilejul recentei sesiuni a acestuia. Convinși că principiile înscrise în Declarația de la București a țărilor socialiste din 1966 își păstrează deplina actualitate, noi considerăm că drumul spre pace, securitate și desfiindere nu este drumul consolidării blocurilor militare, ci acela al desfiindării lor, al așezării relațiilor dintre state pe baze sănătoase, de colaborare și încredere reciprocă. Este necesar să se facă noi pași înainte pe calea colaborării economice, politice, tehnice și științifice, a contactelor, a tratatelor politice, a desfiinderii. Aceasta o cere interesul tuturor popoarelor de pe continentul nostru, cauza păcii în întreaga lume. (Aplauze).

În această direcție o deosebită importanță are recunoașterea celor două state germane — Republica Democrată Germană, stat socialist, și Republica Federală a Germaniei — crearea condițiilor ca acestea să poată participa cu drepturi egale la viața politică a continentului, recunoașterea inviolabilității actualelor

frontiere statale, inclusiv a frontierei Oder-Neisse, precum și a celorlalte schimbări survenite în Europa ca urmare a celui de-al doilea război mondial. Crearea securității în Europa ar înfruntă încrederea între popoarele acestui continent alături de greu încercat și ar exercita o influență binefăcătoare asupra întregului climat politic internațional.

Un rol deosebit de pozitiv în desfiinderea politică pe plan mondial l-ar avea stingerea focurilor de tensiune și conflict existente azi în diferite colțuri ale lumii și, în primul rând, încetarea războiului agresiv dus de Statele Unite împotriva poporului vietnamez. Încetarea bombardamentelor americane asupra Republicii Democrate Vietnam, act salutar de opini publică din țara noastră, ca și de întreaga omenire progresistă, trebuie urmat acum — pe baza tratatelor, între părți, la care s-a participat și Frontul Eliberării Naționale din Vietnamul de Sud — de încetarea oricăror operațiuni militare ale intervențiștilor în Vietnam, de retragerea trupelor străine de pe pământul Vietnamului. Solidar cu bravul popor vietnamez, căruia i-a acordat și-i acordă întregul său sprijin internaționalist, poporul român consideră că singura modalitate de instaurare a păcii în această parte a lumii este ca Vietnamul să-și lăseze să-și rezolve problemele fără nici un amestec din afară. (Aplauze puternice).

Este imperios necesar, de asemenea, să se pună capăt tensiunii existente în Orientul Apropiat care poate degenera oricând într-o nouă înfruntare armată, cu repercusiuni grave atât asupra existenței popoarelor din această parte a lumii, cât și asupra păcii generale. Este evident că staturarea cucerilor militare și zăngănii armelor nu pot soluționa criza din Orientul Apropiat; calea instaurării păcii în această regiune o constituie retragerea trupelor israeliene din teritoriile ocupate, rezolvarea, pe calea tratatelor, a tuturor problemelor care trântesc aceste popoare, recunoașterea dreptului fiecărui stat la existența de sine stătătoare. Din menținerea stării de beligeranță nu pot câștiga nimic nici poporul israelian, nici popoarele arabe, care au nevoie să se consacre, într-o atmosferă de securitate și liniște, eforturilor pentru progresul lor economic și social; din aceasta câștigă numai cercurile imperialiste, interesate să dezbine popoarele, să le manevreze pentru a-și satisface interesele lor de dominație.

Interesele fundamentale ale omenirii cer ca forțele înalte, țărilor socialiste, clasa muncitoare internațională, mișcarea comunistă, tineretea state independente, popoarele care se ridică pentru scuturarea jugului co-

lonial, cercurile largi democratice să acționeze unite pentru a impune pacea în lume. Partidul și guvernul nostru, întregul popor român se angajează să militeze cu toată energia pentru a-și îndeplini cu cinste rolul de detașament activ în lupta pentru cauza socialismului, progresului și păcii între popoare. (Aplauze îndelung repetate).

STIMAȚI TOVARĂȘI,

Aniversarea semicentenarului Unirii Transilvaniei cu România evocă una din cele mai glorioase pagini din istoria noastră națională, pune în evidență o victorie strălucită dobândită de poporul român, în condiții grele, pe drumul afirmării sale ca națiune de sine stătătoare. Trebuie în revistă a acestei jumătăți de secol din existența patriei — perioadă jalonată de numeroase bătălii și jertfe ale forțelor înalte ale națiunii noastre — reliefează cu putere inepuizabila energie revoluționară a poporului român, capacitatea sa de a asigura progresul material și spiritual al țării. (Vii aplauze). La această aniversare, toți cetățenii, indiferent de naționalitate, trăiesc un sentiment de legitimă satisfacție și mândrie patriotică pentru marile succese dobândite în anii cei mai luminoși din istoria României — anii construcției socialiste. La semicentenarul existenței sale ca stat unitar, România se înfruntă cu o țară înfloritoare, liberă și independentă, ca o națiune socialistă dinamică, în plină afirmare a potențelor sale creatoare. În frunte cu călăuză sa încercată, Partidul Comunist Român, poporul își înțelege forțele pentru realizarea programului măreț al dezvoltării construcției socialiste, pentru înălțarea viitorului luminos la care au visat și pentru care au luptat și s-au jertfit altele generații, cei mai înalți fii ai poporului nostru. (Aplauze puternice).

În acest moment solemn, permitem-ți să adresez întregului nostru popor, celui care de-a lungul veacurilor a ținut nestrăbătută flacăra luptei pentru libertate și neamuri care, a făcut să triumfe pe pământul românesc cea mai înaltă și dreaptă orînduire, făuritorul tuturor valorilor materiale și spirituale ale patriei, urarea de noi și tot mai mari izbînz pe calea arătată de partid — calea desăvîrșirii socialismului și făuririi comunismului în România. (Aplauze puternice îndelung repetate. Se aud urale și ovatii. Întreaga asistență face o entuziastă manifestare de dragoste fierbinte și devotament pentru Partidul Comunist Român în frunte cu Comitetul sub Central, pentru patria noastră iubită — Republica Socialistă România).

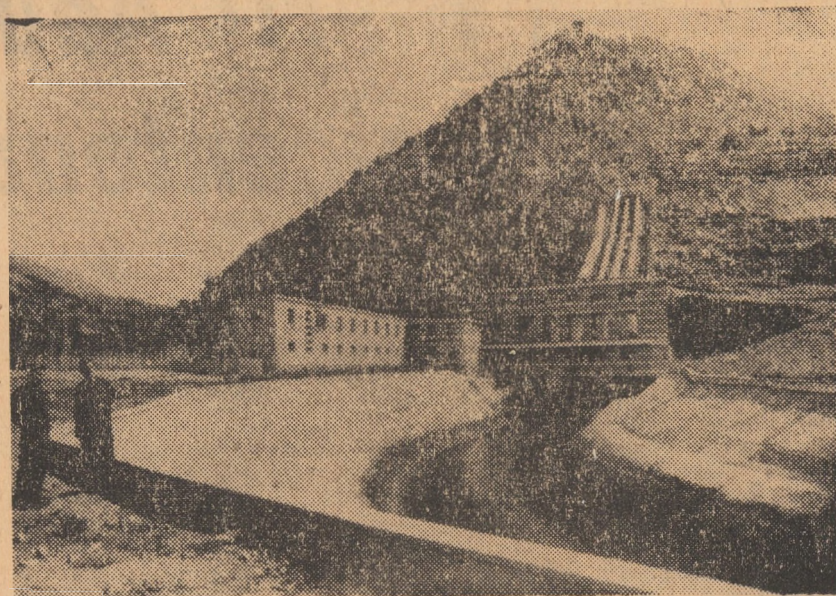
actualitatea internațională

Festivitățile de la Tirana

Tirana 29 (Agerpres). — Cu prilejul împlinirii a 56 de ani de la proclamarea independenței Albaniei și a 24 de ani de la eliberarea Albaniei de sub jugul fascist, Comitetul Central al Partidului Muncii din Albania, președinția Consiliului General al Frontului Democratic din Albania și Comitetul districtual Tirana al P.M.A., au organizat o adunare solemnă la care au luat parte Enver Hoxha, prim-secretar al C.C. al P.M.A., Hadji Lleshi, președintele Prezidiului Adunării Populare, Mehmet Shehu, președintele Consiliului de Miniștri, alți conducători de partid și de stat albanezi, reprezentanți ai unor organizații de masă, veterani de război, reprezentanți ai oamenilor muncii.

A luat cuvîntul Haki Toska, membru al Biroului Politic al C.C. al P.M.A., vicepreședinte al Consiliului de Miniștri al R.P. Albania, care a vorbit despre semnificația ce-

lor două evenimente în istoria poporului albanez, precum și despre succesele obținute în anii care au trecut de la eliberare. Ca urmare a muncii creatoare a maselor de oameni ai muncii, anul acesta a arătat Haki Toska, se așteaptă ca sarcinile planului de stat pe anul 1968 să fie depășite. În 1968, a arătat vorbitorul, în industrie, ritmul de creștere a producției brute a fost de 14 la sută, față de numai 8,7 la sută cum se prevedea în planul cincinal. În agricultură, producția a înregistrat o creștere cu 28,1 la sută în comparație cu anul 1965. Sporirea producției industriale și agricole, precum și o serie de măsuri sociale și culturale adoptate în 1968 au avut o influență directă asupra ridicării nivelului de trai al populației, a arătat vorbitorul.

R.P. ALBANIA. Vedere a centralei hidroelectrice Bistrica

Coordonate universale

● Agenția „Algerian Press Service” se pronunță împotriva convocării unei reuniuni arabe la nivel înalt. O întâlnire la nivel înalt, apreciază agenția într-un material publicat joi seara, „nu ar face decât să accentueze divergențele manifestate în rândul unor țări arabe”.

După cum s-a mai anunțat, și Arabia Saudită a manifestat reticențe față de convocarea acestei reuniuni inițiate de regele Hussein al Iordaniei.

● Speranțele de a mai găsi în viață pe cei 78 de mineri îngropați

într-o galerie a unei mine de cărbuni din Mannington (Virginia de vest) s-au redus și mai mult, după ce aici s-a produs o nouă explozie, a 15-a de la data de 20 noiembrie, când minierii au rămas izolați în subteran. Echipele de salvare continuă, cu toate acestea, lucrările pentru a încerca să introducă oxigen în galerie unde se presupune că se găsesc minierii.

● Potrivit informațiilor parvenite din Tokio, în Japonia se extinde epidemia de gripă cunoscută sub denumirea de gripa „Hong Kong”. În

urma acestui fapt, Ministerul Învățămîntului a hotărît închiderea unui număr de 189 de școli elementare. Ministerul Ocrotirii Sănătății și Asigurărilor Sociale a lansat o amplă campanie pentru stăvirea epidemiei.

● În ultimele trei zile, în provincia Tay Ninh au avut loc ciocniri violente între forțele patriotice sud-vietnameze și trupe americano-saigoneze, relatează din Saigon corespondentul agenției France Presse. În noaptea de joi spre vineri patrioții sud-vietnamezi au bombardat cu obuze și mortiere postul de comandă al unei unități saigoneze, amplasat la aproximativ 30 de kilometri de Saigon.

● După cum s-a anunțat oficial la Abidjan, din ordinul guvernului statului Coaste de Fildeș, a fost distrusă o cantitate de 100.000 tone de cafea din recolta 1967/1968. Această măsură a fost adoptată în virtutea acordului internațional privind producția de cafea și pentru a facilita înțelegerea stocurilor uriașe de cafea existente.

● Un torent de lavă care se scurge pe versantul vulcanului „Cerro Negro” (Colina neagră) din Nicaragua amenință să transforme localitatea Rota într-un nou Pompei. Potrivit ziarului „Novedades”, care apare în capitala țării Managua, valul de lavă a ajuns la o distanță de un kilometru de această localitate fiind oprit printr-un dig provizoriu de pământ. Dacă acest fragil obstacol va ceda, Rota ar putea să dispară de pe hartă.

Pakistan

Demonstrații de protest

În mai multe orașe pakistaneze au continuat demonstrațiile de protest împotriva arărilor unor lideri de opoziție și în favoarea unor reforme privind învățămîntul universitar, statutul presei etc. Numărul participanților la demonstrația din orașul Lahore s-a ridicat la 15.000. Între poliție și manifestați, au avut loc ciocniri.

Continuă, de asemenea, demonstrații în alte șapte localități din regiunile de nord-vest ale țării. La Rawalpindi, organizațiile de studenți au chemat la grevă generală.

Criza de guvern din Italia

„Obiectivele prioritare” cuprinse în documentul P.D.C.

Roma 29. — Corespondentul Agerpres, N. Puica, transmite: Criza de guvern din Italia continuă, cu toate că se fac eforturi intense de către partidele coaliției de centru-stînga de a se ajunge cât mai repede la constituirea noului cabinet. După înfruntarea delegațiilor partidelor democristian, socialist și republican cu primul ministru desemnat, Mariano Rumor, direcțiile respective au dezbătut joi și vineri primele rezultate ale schimbului de păreri. Joi seara, direcțiunea Partidului democrat-cristian a dat publicității un document conținînd principalele probleme pe care le consideră esențiale pentru programul viitorului guvern. Exprîmîndu-și sprijinul față de misiunea încredințată de seful statului secretarului național al P.D.C., direcțiunea democristiană apreciază că este necesară realizarea următoarelor „obiective prioritare”: instituirea regiunilor autonome, dezvoltarea economiei și asigurarea unei depline utilizări a forței de muncă, lichidarea dezechilibrului regional și pe sectoare ale economiei, dezvoltarea cercetării științifice și tehnologice, reconsiderarea globală a sistemului de învățămînt. „O politică menită să promoveze participarea cetățenilor și valorificarea crescîndă a drepturilor lor prin instituirea referendumului prevăzut de Constituție,

respectarea drepturilor muncitorilor în întreprinderi, reforma dreptului familiei”. Direcțiunea Partidului democristian, care, de asemenea, definește obiectivele și instrumentele de realizare a politicii privind tineretul și îmbunătățirea sistemului de asigurări sociale. În domeniul politicii externe, documentul afirmă dorința P.D.C. de a acționa pentru realizarea păcii în lume prin „promovarea unor inițiative menite să intensifice relațiile bilaterale în sfera europeană prin „prevenirea sau eliminarea focurilor de conflict, în deosebi în zona Mediteranei etc.

„Schita de program” a democristianilor a constituit obiectul unei analize amănunțite în cadrul direcțiilor Partidului socialist și celui republican. În timp ce republicanii nu manifestau poziții contrare programului sugerat de P.D.C., în rîndurile socialistilor continuă să se mențină păreri deosebite, afirmîndu-se poziții care solicită, în esență, măsuri mai hotărîte în vederea satisfacerii revendicărilor maselor muncitoare.

Analizarea evoluției situației politice și sociale italiene a constituit, de asemenea, obiectul întâlnirilor ce a avut loc la sediul Partidului Comunist Italian între delegația Direcțiunii P.C.I., alcătuită din Pietro Ingrao, Giorgio Napolitano și Giancarlo Pajetta, și o delegație a Partidului Socialist al Unității Proletare, din care au făcut parte Tullio Vecchietti, Dario Valori și Ansanelli.

Se așteaptă ca luni Mariano Rumor să înceapă tratative de fond cu partenerii de coaliție — socialiștii și republicanii — în vederea alcătuirii noului cabinet și a programului acestuia.

Insemnări din R. S. F. Iugoslavia

Spre rezultate și mai bune

Aflînd că sînt din România, Anton Rogado, șeful serviciului comercial al uzinei „Pobeda” din Novi Sad, a exclamat: „Bine ați venit din Sibiu!” Colegul meu Ion Marină de la radio Novi Sad a explicat pe loc că la mijloc e o neînțelegere și că așteptate este din București. Așa am aflat, cerînd, bineînțeles unele explicații, că uzina din țara vecină și prietenă pe care o vizitam, are legături strîns de colaborare cu Uzina mecanică din Sibiu, în ceea ce privește executarea unor repere de presă și hermetizaje.

— Considerăm că ceea ce s-a întreprins între Novi Sad și Sibiu — mi-a spus Stevan Malski, director general al Unității fabricii constructorilor de mașini — este doar un început. Există condiții de cooperare în domeniul construcției și a altor mașini între uzinele noastre.

În discuțiile pe care le-am avut, specialiștii iugoslavi au accentuat de fiecare dată — ca o condiție esențială a ridicării nivelului tehnic, a competitivității produselor pe piața mondială, a prospectivității unor noi piețe — necesitatea realizării cooperării cu întreprinderi similare din țara sa de peste hotare.

Vizitînd Tîrgul internațional al tehnicii de la Bel-

grad (în acest an a ajuns la cea de-a 12-a ediție), am avut prilejul să admir o seamă de mașini realizate prin cooperare de mai multe întreprinderi din Iugoslavia. Așa de pildă, una din mașinile care m-am referit expunea mașina de debit metalic, hierătrul automat tip AT-20, prevele cu executiv și comandă automată și multe altele.

La același târg am remarcat în mod deosebit pavilionul „Rumag-ului”. Interesîndu-mă, am aflat că este vorba de o minune pentru proiectarea și construcția obiectivelor în domeniul industriei miniere, chimice și metalurgice, care s-a executat în imediatul prestigiu — prin operativitatea și calitatea lucrărilor — în țară și peste hotare.

Din cadrul acestei unități fac parte un institut de cercetări, precum și întreprinderi din Belgard, Niš, Tuzla, Valjevo, Smeredovo, Slavonski Brod, Vrdnik și altele. Dispunînd de asemenea de mijloc de mirare faptul că cea mai mare parte a lucrărilor în care activează „Rumag-ul” sînt atribuite — în urma concursurilor care se țin — acestor unități. Ing. Miodrag Vasilević, șeful unității din cadrul întreprinderii „Vrdnik”, care își are sediul nu departe de Novi Sad, explică în felul

următor încrederea beneficiarilor: „Întreprinderea noastră, specializată în domeniul construcțiilor miniere, poate fi considerată membru fondator al „Rumag-ului”. Încrederea beneficiarilor se datorește faptului că una din mașinile care facem parte și noi este în măsură să prezinte un proiect complex și să-l realizeze întocmai, într-un termen cit mai scurt. În domeniul minier, de pildă, executăm lucrări începînd de la primele foraje și pînă la utilizarea exploantărilor cu mașinile necesare.

Înaintea de eliberare, industria constructoare de nave se rezuma, în Iugoslavia, doar la unele mici șantiere de reparații care existau la Split și Rijeka. În prezent, industria iugoslavă, ca urmare a extinderii și modernizării șantierelor existente și a înființării altora noi, ocupă, în ceea ce privește construcția navelor maritime și fluviale, unul din locurile fruntase. Potrivit planului de dezvoltare a economiei naționale pe perioada 1966—1970, șantierul va construi nave cu un deplasament total de 224.000 tone. Cîteva șantiere navale, cum ar fi cele din Rijeka, Pola și Split fac parte dintr-o „centrală” care reușește să se impună în competiție cu întreprinderi

similare din alte țări, chiar cu o tradiție în acest domeniu. În timpul ultimului război mondial, atelierul naval de la Rijeka a fost distrus în cea mai mare parte. S-a reconstruit aproape din temelii. Prima navă construită după război a fost lansată la apă pe data de 3 mai 1948. În amintirea acelei zile, care a însemnat o mare victorie a meșterilor dalmatieni, șantierul poartă pe frontispiciul său cea dată memorabilă. În cadrul unității constructorilor de nave — în vederea obținerii unor rezultate economice superioare — s-a trecut la specializarea șantierelor (care de fapt sînt atelierele uzinei) aliate. Pentru ca navele construite să fie tot mai perfecționate, unitatea colaborează strîns cu institutul de specialitate din Zagreb, precum și cu alte unități de cercetare. Zeci de țări, printre care se numără Grecia, Anglia, Norvegia, Polonia, U.R.S.S. și S.U.A. — și-au sporit tonajul flotei comerciale ca vase comandate în R. S. F. Iugoslavia. Industria din țara vecină se află în plin progres și — prin extinderea cooperării, a înălțării continue a activității — se creează premise ca în viitor rezultatele să fi mai bune.

Ing. TH. MARCAROV

R.S.F. IUGOSLAVIA. — Fîntînă în stil baroc, creație a lui Francesco Robbe. — Ljubljana